

HELSINGIN, ESPOON, TAMPEREEN, VANTAAN, TURUN JA OULUN KAUPUNGINJOHTAJIEN ILMASTOVERKOSTON KANNANOTTO

HELSINGISSÄ 10.8.2011

KAUPUNKIEN ON NOUSTAVA ILMASTOPOLITIIKAN KÄRKEEN

Kaupungeilla on suuri vastuu ilmastonmuutoksen hillitsemisessä, sillä kaupungeissa kulutetaan 75 % maailman energiasta ja aiheutetaan 80 % maailman kasvihuonekaasujen päästöistä sekä käytetään runsaasti luonnonvaroja. Toimimalla ekotehokkaasti kaupunki ja kaupunkilaiset voivat pysyvästi hillitä päästöjä.

Suomen suurimmat kaupungit ovat mukana EU:n kaupunginjohtajien ilmastosopimuksessa. Tässä Covenant of Mayors-sopimuksessa yli 2700 kaupunkia ja aluetta ovat sitoutuneet vähentämään alueellaan kasvihuonekaasujen päästöjä vähintään 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä.

Kaupunkien tulee omalla esimerkillään vähentää päästöjä ja näyttää suuntaa vähähiiliselle toiminnalle ja kaupunkirakenteelle. Kaupunkien tulee luoda edellytyksiä asukkaiden ympäristöä säästäville ja ilmastoystävällisille valinnoille ja myös luoda markkinoita ja kysyntää puhtaalle teknologialle.

Kaupungeilla on myös ilmastonmuutokseen sopeutumisessa suuri vastuu, sillä konkreettiset varautumistoimet liittyen rakennettuun ympäristöön tehdään kuntatasolla. Varautumalla voidaan ehkäistä mittavien inhimillisten ja aineellisten vahinkojen syntyä.

Kuuden suurimman kaupungin kaupunginjohtajat kannustavat esimerkillään kaikkia kuntia konkreettisiin ilmastotekoihin. Kun suuret kaupungit lähtevät liikkeelle, koko Suomi liikahtaa kohti hiilineutraalia tulevaisuutta.

Kaikissa suurissa kaupungeissa lisätään uusiutuvan energian osuutta ja vähennetään fossiilisen energian käyttöä. Vähähiilisen ja hiilineutraalin kaupungin tavoite edellyttää myös energiatehokkuuden voimakasta kehittämistä. Suuret kaupungit lisäävät yhteistyötä tämän muutoksen nopeuttamiseksi. Valmisteilla on mm. useiden kaupunkien yhteinen Uusiutuvan energian pilotit –hanke, jossa kehitetään uusia energiateknologioita ja niiden käyttöä edistäviä toimintamalleja.

Kaupunginjohtajien ilmastoverkosto on päättänyt viedä eteenpäin Helsingissä, Espoossa, Tampereella, Vantaalla, Turussa ja Oulussa seuraavia teemoja ja konkreettisia ilmastotekoja:

RAKENTAMINEN

Rakennettu ympäristö aiheuttaa jopa 40 prosenttia kasvihuonekaasujen päästöistä. Energiatehokkuuden lisääminen on keskeinen kaupunkien käsissä oleva vaikuttamiskeino.

- Kukin kaupunki tekee oman ”energiaviisaan rakentamisen tiekartan”, jolla edistetään ERA17-ohjelman tavoitteita ja rakennetun ympäristön energiatehokkuutta. Tiekartta näyttää suuntaa kohti Euroopan Unionin tavoitteita lähes nollaenergiarakentamisesta vuoteen 2020 mennessä. (LIITE: Aloite 1)
- Kehitämme kaupunkiemme rakentamisen ohjausta ja rakennusvalvontaa energianeuvonnan ja laadunohjauksen suuntaan. Tiukentuvat uudis- ja korjausrakentamisen energiatavoitteet edellyttävät uutta osaamista ja yhteistyötä kaikilta rakennusalan toimijoilta. (LIITE: Aloite 2)

KAUPUNKILAISTEN ILMASTOTEOT

Pelkästään kaupunkien omilla toimilla ei ilmastonmuutosta pysäytetä. Asukkaiden ja yritysten rooli on hyvin tärkeä. Suurin osa päästöistä aiheutuu tuotannosta, asumisesta, liikkumisesta ja kulutuksesta. Kuntien on tuettava kuluttajien kestäviä valintoja, jolloin myös yrityksille tarjoutuu mahdollisuus kehittää kestävää liiketoimintaa. Siksi kannustamme asukkaita ja yrityksiä mukaan ilmastotekoihin.

- Käynnistämme yhteishankkeen, jossa kaupunkien energia- ja ilmastoneuvontaa tekevät toimijat verkostoituvat ja toteuttavat asukaslähtöisen ilmastokampanjan. Se pilotoidaan ensin yhdellä asuinalueella kussakin kaupungissa. Hankkeessa kehitetään hyviä ilmastoneuvonnan käytäntöjä ja tuetaan uudella tavalla kaupunkilaisten arkisia ilmastotekoja. Kaupungin toimijat, asukkaat, järjestöt ja yritykset työskentelevät yhdessä kohti hiilineutraalin asuinalueen tavoitetta (LIITE: Aloite 3)

KAUPUNGIN OMA TOIMINTA

Jokainen kaupungin työntekijä ja luottamushenkilö voi omassa työssään huolehtia ympäristöstä, säästää energiaa ja kuluttaa kestävästi. Päätösten taloudellisten ja ympäristövaikutusten lisäksi tarvitsemme tietoa ilmastovaikutuksista.

- Lisäämme ympäristö- ja ilmastoasioiden läpinäkyvyyttä päätöksenteossa. Edistämme budjetointia, jossa toimintojen ja investointien ilmastovaikutukset on arvioitu ja jossa asetetaan toimialoille kestävä kehityksen tavoitteita. (LIITE: Aloite 4)
- Levitämme pääkaupunkiseudulla menestyksellisesti kehitetyn työpaikkojen Ekotukitoiminnan kaikkiin suuriin kaupunkeihin.

Työyksiköihin nimettävät ekotukihenkilöt innostavat ja opastavat arjen ympäristötekoihin esimerkiksi energian käytössä, kierrätyksessä, jätteen vähentämisessä tai hankinnoissa. (LIITE: Aloite 5)

- Vähennämme liikkumisesta aiheutuvia päästöjä ja matkustustarvetta suosimalla vähäpäästöisempää liikkumista ja kehittämällä sähköistä kokouskäytäntöä ja tehostamalla videoneuvotteluyhteyksien käyttöä. (LIITE: Aloite 6)

Kaupunginjohtajien ilmastoverkosto kokoontuu seuraavan kerran ensi vuoden keväällä. Silloin arvioimme, miten esittämämme aloitteet ja hankkeet ovat edenneet.

Helsingissä 10.8.2011

Jussi Pajunen
Kaupunginjohtaja
Helsingin kaupunki

Olli Isotalo
Teknisen ja ympäristötoimen kehittämisjohtaja
Espoon kaupunki

Timo P. Nieminen
Pormestari
Tampereen kaupunki

Stefan Skog
Ympäristöjohtaja
Vantaan kaupunki

Alexi Randell
Kaupunginjohtaja
Turun kaupunki

Matti Pennanen
Kaupunginjohtaja
Oulun kaupunki

--

Lisätietoja: Kaupunginjohtajien ilmastoverkoston sihteeri Pauli Välimäki, puh 040 801 6035